

Prijímatelia dotácií pre všetky
poskytované dotácie
v pôsobnosti UV SR

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

4152-8614/2021/OVO

Vybavuje/linka

Hajko Remeňová/765

Bratislava

11.05.2021

Vec: **Upozornenie na nedostatky – kolúzia vo verejnom obstarávaní**

Úrad vlády Slovenskej republiky poskytujúci dotácie z finančných prostriedkov Slovenskej republiky je okrem iného povinný kontrolovať verejné obstarávania prijímateľov dotácií pre všetky poskytované dotácie v pôsobnosti UV SR (ďalej len „prijímateľ“) – verejných obstarávateľov a osôb podľa § 8 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Podľa § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ musia dodržať princíp **rovnakého zaobchádzania**, princíp **nediskriminácie hospodárskych subjektov**, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a **princíp hospodárnosti a efektívnosti**.

Podľa § 10 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní príprava a zadávanie zákaziek, koncesií a súťaže návrhov vrátane ich klasifikácie podľa § 5 ods. 1 sa nesmú realizovať so zámerom narušenia hospodárskej súťaže bezdôvodným **zvýhodnením alebo znevýhodnením určitých hospodárskych subjektov**.

Podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní verejný obstarávateľ a obstarávateľ vylúčia z verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak na základe dôveryhodných informácií má dôvodné podozrenie, že uchádzač alebo záujemca uzavrel v danom verejnom obstarávaní s iným hospodárskym subjektom dohodu narušajúcu hospodársku súťaž, ak sa táto podmienka uvedie v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v oznámení použitom ako výzva na súťaž.

Podľa informácií zverejnených na webovom sídle¹ Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „protimonopolný úrad“) protimonopolný úrad môže preto postihnúť aj konanie orgánov štátnej správy, územnej samosprávy (obce a VÚC) a tiež záujmovej samosprávy (rôzne komory a profesijné združenia) v prípade, že vykonávajú štátnu správu (ide o tzv. prenesený výkon štátnej správy) a orgány územnej samosprávy aj samosprávu. Svojím konaním musia uvedené orgány zároveň zjavnou podporou zvýhodňovať určitého podnikateľa alebo iným spôsobom obmedzovať súťaž.

Protimonopolný úrad ďalej na webovom sídle uvádza, že **osobitnou formou kartelu je kolúzia v procese verejného obstarávania** (tzv. bid rigging), kedy sa účastníci tendra, verejnej súťaže vopred dohodnú o vzájomnom nekonkurovaní si, čím je zmarený účel a cieľ verejného obstarávania.

¹ [Obmedzovanie súťaže orgánmi štátnej správy a samosprávy \(§ 39\) | Protimonopolný úrad SR \(gov.sk\)](#)

Protimonopolný úrad vypracoval niekoľko dokumentov, v ktorých vysvetľuje najmä prečo je „bid rigging“ škodlivý, aké sú indície kolúzie a radí, ako pripraviť tender, aby sa riziko kolúzie minimalizovalo.

V súlade s výzvou protimonopolného úradu uvedenou na str. 9 – 10 v dokumente „Indície protisúťažného správania podnikateľov v procese verejného obstarávania“ podľa ktorej: „Protisúťažné dohody v procese verejného obstarávania predstavujú vážne porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže a ich odhalenie a potrestanie je verejným záujmom...“, je úrad vlády pri kontrolách verejných obstarávaní pri identifikovaní znakov bid rigging oprávnený obrátiť sa na protimonopolný úrad so žiadosťou o preskúmanie identifikovaných indícií.

V nadväznosti na uvedené úrad vlády upozorňuje prijímateľov, že aj oni musia dbať na ochranu hospodárskej súťaže v procesoch verejného obstarávania.

Úrad vlády sa pri kontrole verejného obstarávania stretol napr. s nasledovnými situáciami:

- ponuky v zákazke s nízkou hodnotou predkladali zástupcovia obchodných spoločností, ktorí mali/majú rovnaké priezviská,
- ponuky v zákazke s nízkou hodnotou predkladali uchádzači majúci sídlo na rovnakej adrese,
- ponuky v zákazke s nízkou hodnotou predkladali subjekty, ktoré sú prepojené cez konečného užívateľa výhod,
- existencia schémy, ktorá pri obdobných predmetoch zákaziek spočíva v predkladaní ponúk tými istými hospodárskymi subjektmi, pričom každú zákazku vyhráva „na striedačku“ jeden z uvedených hospodárskych subjektov.

V týchto a obdobných situáciách nasvedčujúcich bid rigging budú prijímatelia pri kontrolách verejného obstarávania dožiadaní o vysvetlenie a preukázanie opatrení, ktoré prijali na zabránenie bid riggingu. V prípade, že sa v daných veciach budú javiť indície bid riggingu za zjavné, úrad vlády postúpi vec na riešenie protimonopolnému úradu, ktorý má vec právo preskúmať komplexne a vyvodiť zodpovednosť voči dotknutým osobám, ak sa protisúťažné konanie v príslušnom konaní potvrdí.

Úrad vlády preto odporúča prijímateľom, aby už v procese verejného obstarávania identifikovali prípadné protisúťažné konanie a prijali opatrenia na jeho elimináciu alebo predchádzanie. Zároveň upozorňujeme na to, že pokiaľ prijímateľ na zrealizovanie verejného obstarávania poveril inú osobu, napr. spoločnosť, ktorá má v predmete podnikania poradenskú činnosť vo verejnom obstarávaní alebo verejné obstarávanie, či právne poradenstvo a pod., zodpovednosť za možnú kolúziu nesie štatutár prijímateľa. Preto odporúčame pri poskytovaní takýchto služieb uzatvárať zmluvy, v ktorých bude zakotvené bremeno možných korekcií preniesť aj na poskytovateľa služby.

Takýto postup je v súlade so základnými princípmi verejného obstarávania, ktoré sa uplatňujú vo verejnom obstarávaní bez ohľadu na hodnotu a typ dotknutej zákazky.

Ing. Renáta Hajko Remeňová
riaditeľka
odboru verejného obstarávania